Täysistunto

Torstai 5.3.2020 klo 16.00—20.25

2.2. Suullinen kysymys EU:n ulkorajoista ja Kreikan päätöksestä sulkea rajansa turvanpaikanhakijoilta kuukaudeksi (Mari-Leena Talvitie kok)

Suullinen kysymys SKT 19/2020 vp

Suullinen kyselytunti

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Niin kuin totesin äsken, tätä samaa aihealuetta käsittelevät muutaman muunkin eduskuntaryhmän kysymykset. — Edustaja Talvitie.

Keskustelu

16.06 **Mari-Leena Talvitie kok:** Arvoisa puhemies! Kuten kaikki tiedämme, tilanne Turkin ja Kreikan rajalla on kiristynyt. Tuhansia ihmisiä on pyrkinyt Kreikkaan Turkin presidentin kyynisen pelin seurauksena. Ongelma on nyt se, että te, arvoisa ministeri Ohisalo, olette sanonut eilen suuressa valiokunnassa, että Suomi ei tue Kreikan toimintaa, kun se pyrkii estämään näitä ihmisiä hakemasta turvapaikkaa Kreikasta. [Juha Mäenpää: Miksei?] Hallituksen kanta Kreikan ja siten EU:n ulkorajojen sulkemiseen on vähintäänkin epäselvä. [Välihuutoja vasemmalta] Kokoomuksen kanta on selvä: tuemme Kreikan linjaa rajavalvonnassa. Tätä hallituksenkin pitäisi nyt yksiselitteisesti tukea. Turkin Erdogan käyttää ihmisiä vain pelinappuloina. Tätä kokoomus ei hyväksy. [Markus Mustajärvi: Ei tainnut olla julkista tietoa!] Kysynkin ministeri Ohisalolta: tukeeko Suomi Kreikan päätöstä sulkea rajansa turvapaikanhakijoilta kuukaudeksi? Toivon hyvin yksiselitteistä vastausta, kyllä vai ei.

16.07 **Sisäministeri Maria Ohisalo** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Olen ehkä hieman hämmentynyt siitä, että edustajat levittelevät nyt tietoa valiokunnasta, [Välihuutoja — Jukka Gustafssonin välihuuto — Puhemies koputtaa] tiedoista ja keskusteluista, jotka ovat paikoin erittäin luottamuksellisia ja jotka liittyvät myös Suomen turvallisuustilanteeseen. Miten voi olla niin, että tällaisia keskusteluja täällä avataan, ja paikoin myös väärin faktoin? [Kokoomuksen ryhmästä: Onko ne salaisiksi leimattu?] Fakta on tämä — luen suoraan täältä meidän Rajavartiolaitoksen tiedotteesta, selkeästi kokoomuksen kannattaisi tutustua Rajavartiolaitoksen toimintaan: ”Rajavartiolaitoksen näkemyksen mukaan maa- ja merirajoilla tapahtuvan rajavalvonnan tehtävänä on mahdollistaa sujuva ja turvallinen rajanylitysliikenne sekä paljastaa luvattomat rajanylittäjät ja saattaa heidät asianmukaiseen viranomaisprosessiin: turvapaikanhakijat turvapaikkaprosessiin ja käännytettävät käännytysprosessiin.” Tämän olen sanonut monesti — sen omalta osaltani voin sanoa, että olen sanonut tämän myös valiokunnassa. Mitään epäselvyyttä ei ole siinä, toimivatko suomalaiset rajanvartijat lain mukaan. Totta kai toimivat, paitsi Suomessa myös erilaisissa kansainvälisissä operaatioissa. [Oikealta: Saako vastauksen kysymykseen?] Nyt ehkä ky-

symys kuuluukin, onko todella niin, [Puhemies koputtaa] että kokoomus haluaa irtautua kansainvälisten sopimusten noudattamisesta? [Välihuutoja — Ben Zyskowicz: Mikä oli teidän vastaus, ministeri Ohisalo, kysymykseen? Tukeeko Suomi vai eikö tue? — Puhemies koputtaa]

16.08 **Mari-Leena Talvitie kok** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kokoomus myös ymmärtää, että Suomen lähettämät henkilöt, jotka ovat siellä Frontexin osalta esimerkiksi Kreikassa, ovat Kreikan hallituksen ja Kreikan lainsäädännön johdossa. [Paavo Arhinmäen välihuuto] Samaan aikaan Turkin eteläraja on kiinni, eivätkä miljoonat aidosti hädänalaiset ihmiset pääse turvaan sodan jaloista.

Ministeri Ohisalo, olette useaan otteeseen painottanut, että päätös estää turvapaikanhaku Kreikan rajalla on Kreikan linja, ei EU:n eikä Suomen linja. Suomella on yksi pisimmistä EU:n ulkorajoista, 1 400 kilometriä. Jos Suomi ei tue Kreikkaa pyrkimyksessä turvata EU:n ulkorajaa, mikä on Suomen linja silloin, jos tilanne eskaloituu Suomen rajalla? Sisäministeriön kansliapäällikkö totesi tänään aamu-tv:ssä, että Suomi ei voisi puolustaa rajaansa, niin kuin Kreikka nyt on tekemässä. Jos Suomen ja EU:n ulkorajalle siis tulee kymmeniätuhansia, satojatuhansia turvapaikanhakijoita, [Puhemies: Kysymys!] muuttuuko hallituksen linja?

16.09 **Sisäministeri Maria Ohisalo** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Sen lisäksi, että toivon, että kokoomus tutustuu Rajavartiolaitoksen toimintaan, toivon, että tutustutte myös eurooppalaisen Frontexin toimintaan, jonka toiminta perustuu aina Eurooppalaista raja- ja merivartiostoa koskevaan EU-asetukseen. Jokainen jäsenvaltion toimija, joka näihin operaatioihin lähtee, lähtee sen operaatiosuunnitelman puitteissa toimimaan, ja niissä noudatetaan aina kansainvälisiä sitoumuksia ja sopimuksia. Edelleen kiinnostaa, että onko todella niin, että näistä kansainvälisistä sopimuksista pitäisi nyt jollain tavalla lähteä laistamaan. [Petteri Orpo: Vastatkaa kysymykseen! — Jukka Kopra: Onko teillä joku näkemys asiasta?] Mielestäni se on hienoa, että Suomi koko hallituksen tuella lähettää Kreikkaan, vaikeassa asemassa olevalle valtiolle, tukea erilaisin keinoin — oli kyse siitä, että vastaanotamme 175 ihmistä sieltä vaikeista leiriolosuhteista tänne turvapaikanhakijoina, tai siitä, että avustamme teltoin 500 ihmisen majoittumista siellä, viemme vettä sinne paikalle, autamme rajavartioita sinne paikalle, jotta he voivat tukea paikallisia rajavartioita, [Puhemies koputtaa] ei mitään sellaista, mikä rikkoisi lakia.